

Ez még Európa? (Kalandok a Hoverlán)

A 2003-as év legkönnyebb mászása és legmozgalmasabb utazása. Talán így lehetne az ukrán Hoverlára tett túránkat röviden összefoglalni. Ismerőseim már az elutazás előtt rémképeket festettek a helyi viszonyokról. Nagyon nem voltam megijedve, sokszor jártam az országban vonattal, repülővel, háromszor még kerékpárral is, egy viszont igaz, autóval most indultunk útnak először. Túratársunk Gábor említette, hogy örömmel csatlakozna hozzánk, de nem szereti az olyan zsúfolt programot, amikor egyik nap utazunk, másnap pedig már mászunk is. Most nem így lesz, mondtam. Korán reggel indulunk és még aznap felmegyünk a csúcsra. Igaz, hogy ezek után esze ágában sem volt velünk jönni, de legalább sikerült jól megnevetetni. Az interneten részletes leírást találtam arról, hogy lehet egy hét alatt megmászni a Hoverlát úgy, hogy közben minden faluban megállunk. Sokat nem értünk vele, szeptember első hetében jártunk, mindenkinek kezdődött a munka, Nándornak az iskola, egy szó mint száz, két napunk volt. Első napra terveztük az odautat és a mászást, a másodikra pedig a hazautazást.

Aki nosztalgiát érez a múlt és a bürokrácia iránt, ne Szlovákiába vagy Romániába utazzon, ruccanjon át inkább Ukrajnába. Bár a határt elvileg vízum nélkül lehetett átlépni, aki nem rendelkezett kiküldetési rendelvénnyel, dollárért vouchert kellett vásárolnia. Ismerve a szokást, én is faragtam négy hivatalos papírt, amit Tamás még itthon lepecsételt. A határőr egy darabig ujjal dörzsölgette a fekete bélyegzőt, nem hamis-e, de végül utunkra engedett. Fél métert haladtunk, mikor a következő ablaknál vámnyilatkozatot kaptunk és ezzel el is kezdődtek a gondok. A magyar nyelvű nyomtatvány úgy megzavarta Tamást, hogy a dollár és az euro mellett a nála lévő néhány forintot már nem tüntette fel. A „csalással” a hivatalos szervek szemében azonnal bűnözővé vált. A vámossal ezután alaposan átkutatta a kocsit, majd mindenféle papírt kellett kiállítani, számtalan példányban. Eljárásuk közben többször emlegették, hogy 35 euro és 40 dollár fel van tüntetve a nyilatkozaton. Azt gondoltuk, ez enyhítő körülmény, de kiderült, csak annak örülnek, hogy a 9700 forint elkobzása után ebből még ki tudja fizetni a büntetést. Említették, hogy a pénzt lehet, hogy majd visszaadják, de előbb Vinogradovban tárgyalás lesz, amire Tamást készséggel meginvitálták. Legalább a törvényesség látszatát fenn kell tartani! Az idő telt, közben egy fiatal magyar lánytól húszezer forintot vettek el és írták hozzá a protokollnak nevezett papírokat. Már nagyon untam az egészet, amikor egy magyarul is beszélő egyenruhás hölgy lépett be. Szóltam, mélyen átérzem az ukrán vámosság sanyarú anyagi helyzetét, csak azt nem értem, mit csinálnak már másfél órája! Mondta, nem ide tartozik, de ezután jól lehordta a vámost, meddig vacakol még a papírjainkkal. Hamarosan szabadultunk. Kisvártatva rendőrök állítottak meg, hogy menjünk lassabban, mert ez már a falu széle, de büntetést nem kértek. Ilyen is van! Átvergődtünk még néhány útépitésen, láttam két

útzárat, sorompóval, stoptáblával, de a másik sávban kikerültem. Elegem volt a magyarázkodásból.

A hegy lábánál újabb sorompó fogadott. Mindkét szárnya zárva, lakat, őrbódé, három emberrel. Hová megyünk? - kérdezik. Jó kérdés, innen már csak a Hoverla alatt épült sportbázisig lehet menni. Mondanak valamit a rossz időről, meg hogy úgyis eltévedünk. Ha nem ismerem az utat, nem mehetünk. Említem, hogy van nálunk GPS, de nem ragozom, mert azt sem tudják, mi az. Móni a kocsiban alszik. Jobb ötlet híján rámutatok, ő jól ismeri az utat, csak most pihen. Ja, akkor minden rendben - mondják. 4 főre 22 grivnya az úthasználat. Kifizetem és már nyitják is a sorompót. Este kilencig vannak itt, addig le kell érni!

A sorompó után még 12 kilométert tudunk autózni, amire majdnem egy fél órára van szükség. Hatalmas kövek, lyukak, de délután kettő előtt a sportbázisnál vagyunk. Igaz, itt már három óra van. A túrát oda-vissza hat órának mondják, tehát igencsak sietni kell, hogy leérjünk. A sportbázis kerítését ráadásul még korábban zárják. Gyors ebéd után gyönyörű, fenyvesben indulunk. Az út rövidesen az egykori csehszlovák határ vonalára vezet, több helyen találunk határköveket, egyik oldalukon CS és 1920 felirat. A borongós idő ellenére jól látszik a túra útvonala, a csúcs sem tűnik távolinak. Útközben készítünk néhány fotót, így is bő másfél óra alatt felérünk. A parkolóban 1255 métert mutatott az óra magasságmérője, most 2055-ön áll, vagyis alig téved, a Hoverla 2061 méter magas. Jól jöttünk, ha ennyi idő alatt 800 méter szintet sikerült megtenni. A csúcson kereszt, madonnakép, fémcímer, márványba ágyazott ukrán alkotmány valamint agyonfirkált obeliszk fogad néhány antenaszerelő és túrázó társaságában. A széles, lapos tetőn minden békésen elfér. Az idő kezd tisztulni, jól ellátunk minden irányban. Sorban lefotózzuk a csúcs ékességeit, majd elindulunk lefelé. Nem kell sietni, bőven van időnk a sorompók zárásáig.

Már felfelé menet figyeltük, hol találunk ideális táborhelyet, ahol a hosszú nap után a hivatalos szervek békén hagynak. Egy mellékút fölött autóval is megközelíthető lapos tisztást vettünk észre, valami félbehagyott pihenőhely lehetett betonelemekkel, paddal. Az útról szinte nem látszunk, forgalom is alig van. Éppen bekapcsolom a telefont, amikor megérkezik Gábor üzenete. Nem hitte el, hogy a Hoverla „alpesi stílusban” Debrecenből egy nap alatt megmászható. Megnyugtattjuk, a határt kivéve semmi gondunk nem volt, mindjárt vacsorázunk. A sátorveréssel még megvárjuk a sötétedést, aztán nyolctól reggel hétig alszunk.

A mászás tartaléknapja és egyben a hazautazás kényelmesen telik. A hegyre már nem megyünk vissza, megnézünk néhány fatemplomot és Husztnak romvárát. Délután a határra érünk. Előttünk olasz rendszámú kocsik állnak, jól szituált utasokkal. Az ukrán határőrök félreállítják őket. Autóink tiszta kosz, mi is borzasak, borostásak vagyunk. Az útlevelet éppen megnézik, majd intenek, mehetünk haza.